

BÜLTEN

29 Aralık 2022 2022/29

Nama ve Hamiline Yazılı Pay Senetlerinin Farkları

Nama ve hamiline yazılı hisse senetlerinin işlevi şirkette pay sahibi olduğunu ispatlamak olmakla birlikte belli başlı farkları bulunmaktadır. İlk olarak nama yazılı pay senetlerinin üzerinde isim soy isim yazarken hamiline yazılı hisse senetlerinde isim yazmaz. İki senet arasında farklar bulunsa da vergisel anlamda biri birinden daha avantajlı değildir.

Hamiline yazılı hisse senetlerinin üzerinde isim soy isim yazmasa bile her hisse senedi Merkezi Kayıt Kuruluşuna ("MKK") kaydedilmek zorundadır. Bu kayıt itibari ile hisse senetleri üzerinde isim bulunmamasına rağmen MKK'dan hisse sahibinin bilgileri öğrenilebilmektedir. MKK'ya kayıt yapılmadığı takdirde ise şirketler para cezaları ile karşı karşıya kalmaktadır.

Nama ve hamiline yazılı hisse senetlerinin devrinin de prosedürleri farklıdır. Nama yazılı hisse senetleri ciro edilip pay senedinin zilyetliği kişiye geçerek hisse senetlerinin devri tamamlanırken Hamiline yazılı hisse senetlerinde hisse senedinin zilyetliğinin devri MKK'ya kaydı ve yönetim kurulu kararı ve tescili gerekmektedir. Kural olarak hamiline yazılı hisse senetlerinin basılması kanunen bir zorunluluk olduğu için hisse senedi basılması sırasında yönetim kurulunun hisse senedi basılması için yönetim kurulu kararı alınmalı, noterden onaylatılmalı ve Ticaret Sicile tescil ettirilmelidir. Oysa ki nama yazılı hisse senetlerinin basılması kanunen zorunluluk olmayıp hisse senedi basılmaya karar verildiği takdirde yönetim kurulu kararının tescil ettirilmesi gerekmemektedir. Bu sebeple nama yazılı hisse senedi basılması daha az maliyetlidir.

Aynı şekilde nama yazılı pay senetlerinde senedin ciro edilmesi ve zilyetliğin devrinden sonra bu devir işlemi şirketin pay defterine kaydedilmeli ve basılan hisse senetleri yönetim kurulunca imzalanmalıdır. Hamiline yazılı hisse senetlerinde ise MKK'ya kayıt yapıldığı için hisseler ciro edilmez bununla birlikte nama yazılı hisse senetlerinin arkasında hisselerin devri hisse sahibinin isim soyisim, TC kimlik numarası ve adresi bulunmalıdır. Nama ve hamiline yazılı hisse senetlerinin en büyük farklarından biri de pay defterine pay sahiplerinin işlenmesi mevzusudur. Daha önce de belirttiğimiz üzere nama yazılı hisse senetleri pay defterine kaydedilirken hamiline yazılı hisse senetleri pay defterine kaydedilmezler. Ancak hamiline yazılı hisse senetlerinde hisse devrinden sonra MKK sistemine kayıt yapılır ve hisse senedinin sahibi buraya işlenir.

Nama yazılı pay senetleri ile hamiline yazılı pay senetleri arasındaki diğer bir fark ise şirket sermayesinin ödenip ödenmediği konusudur. Hamiline yazılı hisse senetlerinde hamiline yazılı payların bedelleri ödenmeden hisse senedi basılamayacağı gibi bedelleri tamamen ödenmeden bastırılan hamiline yazılı pay senetleri de geçersiz sayılır. Bununla birlikte hamiline yazılı payların bedellerinin tamamen ödendiği tarihten itibaren en geç 3 ay içinde hamiline yazılı hisse senetleri bastırılmalıdır. 3 ay içerisinde basılmadığı takdirde ise yönetim kurulunun sorumluluğu doğacaktır. Nama yazılı hisse senetlerinde ise, hisse senetlerinin bedelleri tamamen ödenmemiş olsa bile, şirketin kuruluşunun veya sermaye arttırımının tescili ile birlikte

nama yazılı pay senedi bastırılabilir. Şirket kuruluşu veya sermaye artırımının yanı sıra azlığın istemi veya yönetim kurulunun kararıyla da nama yazılı hisse senetleri bastırılmaktadır.

Nama ve hamiline yazılı hisse senetlerinin basılması için bazı evraklar gereklidir. Nama yazılı hisse senetleri için gerekli olan evraklar şunlardır:

1. Anonim şirketin kuruluş Ticaret Sicil Gazetesi
2. En son yapılan sermaye artırımına ilişkin Ticaret Sicil Gazetesi
3. Şirket hissedarlarının isim soy isim ve adres bilgileri
4. Hisse senedi basılmasına ilişkin yönetim kurulu kararı

Hamiline yazılı hisse senetlerinin basılması için ise bu evraklara ek olarak MKK kaydı ve hisse senedi basılmasına ilişkin yönetim kurulu kararının Ticaret Sicil 'de tescil ve ilanı yapılmalıdır.

Nama yazılı hisse senetlerinde bulunması gereken zorunlu asgari içerikler aşağıda sayıldığı gibidir:

1. Şirket ünvanı
2. Şirketin kuruluş tarihi
3. Şirket sermaye tutarı
4. Tertip numarası
5. Tescil tarihi
6. Hisse senedinin türü
7. Payın itibari değeri
8. Senedin içerdiği pay adedi
9. Hisse senedi sahibinin adı soyadı, ünvanı,
10. Hisse senedi sahibinin yerleşim yeri
11. Pay bedellerinin ödenmiş olan miktarı

Hamiline yazılı hisse senetlerinde ise pay sahibinin adı, soyadı ünvanı yerleşim yeri ve pay bedellerinden ödenmiş olan miktarın yazılmasına gerek yoktur. Bunun sebebi ise hamiline yazılı pay senedinin basılması için sermayenin ödenmesinin zorunlu olmasıdır. Hamiline yazılı hisse senetlerinin zorunlu asgari içeriği ise şirketin ticaret ünvanı, şirket kuruluş tarihi, sermaye tutarı, hisse senedi tertip numarası, tescil tarihi, hisse senedinin türü, payların itibari değeri ve içerdiği pay adedir.

Her iki hisse senedinin de zayi, çalınma vb durumlarda iptali için Asliye Ticaret Mahkemelerinde dava açılmalıdır.